

ส่วนที่ ๕

การติดตามและประเมินผล

๕.๑ การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์และโครงการ

๑. กรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล

๑.๑ กำหนดกรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๒๙

๑.๒ กำหนดกรอบเวลา (Time & Time Frame) ความสอดคล้อง (Relevance) ความเพียงพอ (Adequacy) ความก้าวหน้า (Progress) ประสิทธิภาพ (Efficiency) ประสิทธิผล (Effectiveness) ผลลัพธ์และผลิต (Outcome and Output) การประเมินผลกระบวนการประเมินผลกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นต้น

๑.๓ กำหนดแนวทางการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการติดตามและประเมินผลมีความจำเป็นที่จะต้องวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของท้องถิ่น ทั้งในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบล และอาจรวมถึงอำเภอและจังหวัดด้วย เพราะว่าหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล/องค์กร/หน่วยงานต่างๆ ล้วนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันกับสิ่งแวดล้อมภายใต้สังคมที่เป็นทั้งระบบเปิดมากกว่าระบบปิดในปัจจุบัน

๒. ระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล

ระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล วิธีการติดตามและประเมินผล วิธีการในการติดตามและประเมินผล ยุทธศาสตร์ ซึ่งจะต้องกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผลกำหนดช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผล โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญอย่างน้อย ๒ ประการ ดังนี้

๒.๑ ระเบียบในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ระเบียบวิธีในการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ การพัฒนา ควรมีองค์ประกอบใหญ่ๆ ที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

๑) ผู้เข้าร่วมติดตามและประเมินผล อันได้แก่ คณะกรรมการติดตามและประเมินผล ผู้รับผิดชอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ประชาชนในท้องถิ่น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ในท้องถิ่นนั้นๆ

๒) เครื่องมือ อันได้แก่ เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือสิ่งที่ใช้เป็นสื่อสำหรับการติดตามและประเมินผล

๓) กรรมวิธี อันได้แก่ วิธีการที่จะดำเนินการติดตามและประเมินผล จะต้องศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์โครงการ ซึ่งเป็นการดูเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา

๒.๒ วิธีในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๑) การออกแบบการติดตามและประเมินผล การออกแบบเพื่อการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนามีเป้าหมายเพื่อ มุ่งตอบปัญหาการติดตามและประเมินผลได้อย่างตรงประเด็น

๒) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ โครงการพัฒนา โดยการสำรวจเป็นการรวบรวมข้อมูลจากบันทึกหรือทะเบียนที่มีผู้จัดทำไว้แล้ว

๓. กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

๓.๑ การทดสอบการการวัด วิธีการนี้จะทำการทดสอบและวัดผลเพื่อดูระดับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงแบบทดสอบต่างๆ การประเมินการปฏิบัติงานและแนวทางการวัด

๓.๒ การสัมภาษณ์ อาจเป็นการสัมภาษณ์เดี่ยว หรือกลุ่มก็ได้ การสัมภาษณ์เป็นการยืนยันว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ได้รับผลกระทบมีความเกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบในระดับใด คณะกรรมการติดตามและประเมินผลจะต้องกำหนดแนวทางการสัมภาษณ์ด้วย โดยทั่วไปการสัมภาษณ์ถูกแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการหรือกึ่งทางการ และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ คล้ายกับการพูดสนทนา ไม่มีพิธีรีตรอง ไม่เคร่งครัด

๓.๓ การสังเกต ใช้การสังเกตเพื่อเฝ้าดูว่ากำลังเกิดอะไรขึ้นกับการพัฒนาท้องถิ่น ต้องมีการบันทึกการสังเกตแนวทางในการสังเกตและกำหนดการดำเนินการสังเกต

๑) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม เป็นวิธีการสังเกตที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลเข้าไปใช้ชีวิตร่วมกับบุคคล ชุมชน มีกิจกรรมร่วมกัน

๒) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม หรือการสังเกตโดยตรง เป็นการสังเกต บันทึกลักษณะทางกายภาพ โครงสร้างและความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคม หมู่บ้าน/ชุมชนนั้นๆ

๓.๔ การสำรวจ การสำรวจเพื่อประเมินความคิดเห็น การรับรู้ ทัศนคติ ความพึงพอใจ ความต้องการของยุทธศาสตร์คณะกรรมการติดตามและประเมินผลจะต้องมีการบันทึกการสำรวจ และทิศทางทางสำรวจ

๓.๕ เอกสารการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ออกสาร ซึ่งเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ออกสาร ซึ่งเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สาเหตุของปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการพัฒนา พันธกิจ และวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.๒ สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

โดยใช้รูปแบบเชิงพรรณนา ซึ่งสามารถแสดงได้ทั้งการอธิบายเชิงสถิติ รูปภาพ กราฟ ข้อมูลต่าง ๆ โดยการใช้แบบสำหรับการติดตามและประเมินผลเชิงปริมาณและคุณภาพ

(๑) แบบตัวบ่งชี้การปฏิบัติงาน (Performance Indicators)

(๒) แบบบัตรคะแนน (Scorecard Model) แบบบัตรคะแนน หรือ Scorecard Model ของ Kaplan & Norton

(๓) แบบมุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ (Result Framework Model (RF))

(๔) แบบเชิงเหตุผล (Logical Model) ตัวแบบเชิงเหตุผล หรือ Logical Model

(๕) แบบวัดกระบวนการปฏิบัติงาน (Process Performance Measurement System (PPMS)) ระบบการวัดกระบวนการปฏิบัติงานหรือ PPMS

(๖) แบบการประเมินโดยใช้วิธีการแก้ปัญหาหรือเรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้นหรือ Problem-Solving Method

(๗) แบบการประเมินแบบมีส่วนร่วม (Participatory Methods)

(๘) แบบการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)

(๙) แบบการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment Model)

(๑๐) แบบการประเมินตนเอง (Self-assessment Model) และ

(๑๑) แบบอื่น ๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดขึ้น ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กรอบตามข้อ(๑)-(๑๐)

หรือเป็นแบบผสมก็ได้

ประชาชนได้ประโยชน์อย่างไรหรือราชการได้ประโยชน์อย่างไร วัดผลนั้นได้จริงหรือไม่ หรือวัดได้เท่าไร (Key Performance Indicators : KPIs) ผลกระทบ (Impact)

๕.๓ ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

๕.๓.๑ ผลกระทบนำไปสู่ออนาคต

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

พ

ร

い

